

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΕΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΠΟΤΕ ΤΑ ΨΕΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΤΟΥΣ

Ακόμη και τα αθώα ψέματα που λένε οι γονείς κάνουν κακό στα παιδιά, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας αμερικανικής έρευνας. Ακόμη και οι γονείς που λένε ψέματα «για καλό», χάνουν την εμπιστοσύνη των παιδιών τους.

«Αν δεν πλένεις τα αυτιά σου, θα φυτρώσει σπανάκι»: «αν δεν αφήσεις την πιπίλα, θα 'ρθει να σε πάρει ο Μπαμπούλας»: ο κόσμος των παιδιών στα πρώτα χρόνια της ζωής τους είναι αρκετά σουρεαλιστικός και γεμάτος φανταστικά πλάσματα. Είναι η πραγματικότητα που δημιουργούν τα ψέματα των γονιών που λένε ολοένα και περισσότερο ψέματα στα παιδιά, όπως έδειξε μια έρευνα του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Σαν Ντιέγκο και του Πανεπιστημίου του Τορόντο. Η έρευνα δημοσιεύεται στην επιθεώρηση «Journal of Moral Education» και, σύμφωνα με την Αμερικανίδα ψυχολόγο Γκέιλ Χέιμαν που την υπογράφει, όταν τα παιδιά καταλαβαίνουν τα ψέματα αυτά, χάνουν την εμπιστοσύνη τους στη μαμά και στον μπαμπά. Όμως υπάρχουν και θετικές επιπτώσεις. «Το να καταλάβεις ότι οι γονείς λένε ψέματα, βοηθάει στην ανάπτυξη του σκεπτικισμού, πράγμα που έχει ουσιαστική σημασία για να διαμορφώσει το παιδί κριτικό πνεύμα», λέει ο Ντιεμ Λούου, ο οποίος συνυπογράφει τη δημοσίευση. Στο πλαίσιο της έρευνας εξετάστηκαν μια ομάδα φοιτητών και ο ένας από τους γονείς καθενός εξ αυτών. Από τους πρώτους, ζητήθηκε να θυμηθούν ψέματα που τους είπαν κατά την παιδική ηλικία τους και 88% θυμήθηκαν περισσότερα από ένα.

«Τα παιδιά θυμούνται...

τα ψέματα που ξεσκεπάζονται», εξηγεί ο Κανγκ Λι, διευθυντής του Ινστιτούτου Έρευνας για το Παιδί του Πανεπιστημίου του Τορόντο. Το 79% είπε ότι είχε ακούσει τους γονείς να λένε ότι είναι κακό να λες ψέματα. Μόνο 21% είπαν ότι είχαν με τους γονείς τους έναν έντιμο διάλογο κατά τον οποίο τους εξηγήθηκε ότι μερικές μισές αλήθειες είναι αποδεκτές.

Από τους γονείς που ρωτήθηκαν, 78% παραδέχθηκαν ότι είπαν ψέματα στα παιδιά τους, οι περισσότεροι- κι αυτό είναι το εντυπωσιακό- για εγωιστικούς λόγους. Το να πεις σ' ένα παιδί πως, αν συνεχίσει να ανοίγει το ψυγείο, αυτό θα εκραγεί, είναι απλούστερο από το να του εξηγήσεις πώς λειτουργεί η συσκευή. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, εξηγούν οι ερευνητές, το ψέμα δεν λέγεται για να μην πονέσει το παιδί ή για να ηρεμήσει, αλλά για να επιτευχθεί κάτι ταχύτερα. Αν λοιπόν, εξηγεί η Χέιμαν, είναι εντελώς αθώο (ακόμη και ενδεδειγμένο) να πεις ότι ο Αϊ-Βασίλης υπάρχει, μπορεί αντίθετα να είναι επικίνδυνο να πεις ψέματα για να διαμορφώσεις μια συμπεριφορά. «Το να πεις σ' ένα παιδί ότι τα ορنيθοσκαλίσματά του είναι άσχημα θα ήταν άσπλαγχο», εξηγεί η ερευνήτρια, «όμως συχνά οι γονείς λένε ψέματα ελαφρά τη καρδία... Η καλύτερη λύση είναι πάντα η ειλικρίνεια».